

*Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky*

***SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2003***

*Slovenská agentúra
životného prostredia*

Pri nakladaní s odpadmi alebo inom zaobchádzaní s nimi je každý povinný chrániť zdravie ľudí a životné prostredie.

§ 18 ods. 1 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

● ODPADY A ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Východisková situácia

Z hľadiska odpadového hospodárstva charakterizujú rok 2003 predovšetkým **intenzívne legislatívne práce na vykonávacích vyhláškach** k zákonu č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (od nadobudnutia účinnosti bol tento zákon viackrát novelizovaný) s cieľom dopracovať právnu úpravu odpadového hospodárstva v súlade s právnymi predpismi EÚ.

Z hľadiska podpory rozvoja technickej infraštruktúry odpadového hospodárstva v SR sa pozitívne začala prejavovať **existencia Recyklačného fondu**. Rezort životného prostredia sa intenzívne pripravoval na **čerpanie finančných prostriedkov z povstupových EURO fondov** (Kohézneho fondu a štrukturálnych fondov). Spracovaná bola **Investičná stratégia odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (ISOH SR)** ako dokument na podporu rozhodovacieho procesu pri posudzovaní predkladaných projektov.

V roku 2003 sa tiež pripravila **medzirezortná dohoda medzi MŽP SR a ŠÚ SR** o spolupráci pri štatistickom zisťovaní odpadov, v zmysle ktorej ŠÚ SR prestane monitorovať vznik a nakladanie s priemyselným odpadom a bude preberať tieto údaje od SAŽP Centrum odpadového hospodárstva a environmentálneho manažérstva (COHEM) Bratislava. SAŽP bude v zmysle tejto dohody spracúvať a poskytovať ŠÚ SR predmetné bilancie aj podľa nariadenia č. 2 150/2002/ES o štatistike odpadov schváleného Európskym Parlamentom a Radou 25.11.2002. Komunálny odpad (KO) bude aj po roku 2003 naďalej štatisticky zisťovaný ŠÚ SR.

Bilancia vzniku odpadov

V roku 2003 boli pre bilancie vzniku odpadov použité v SR už po deviatykrát údaje z **Regionálneho informačného systému o odpadoch (RISO)**, ktorého technologický a aplikačný vývoj (v súlade s legislatívnymi zmenami a rozvojom informačných technológií) garantuje v rámci ČMS Odpady SAŽP.

Vykonaná bilancia vzniku odpadov a nakladania s nimi sa plne realizovala **v súlade s aktuálnou právnou úpravou**, t.j. s rozlišovaním druhov odpadov **podľa Katalógu odpadov** v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovil Katalóg odpadov (s rozlíšením dvoch kategórií odpadov N - nebezpečný odpad a O - ostatný odpad a s rozlišovaním metód nakladania s odpadmi podľa prílohy č. 2 a č. 3 k zákonu o odpadoch, t.j. s rozlišovaním metód zhodnocovania odpadov podľa kódov R1 až R13, resp. metód zneškodňovania odpadov podľa kódov D1 až D15).

Kým v roku 2002 bolo potrebné uvažovať s istými ťažkosťami pri aplikácii RISO z dôvodov novej právnej úpravy odpadového hospodárstva súvisiacimi s prijatím nového Katalógu odpadov a nového rozlišovania metód zhodnocovania/zneškodňovania odpadov, v roku 2003 znamenalo isté riziko pre úspešný zber údajov prechod tejto činnosti na novovzniknuté Krajské úrady životného prostredia (KÚŽP) a Obvodné úrady životného prostredia (ObÚŽP), ktoré začali pôsobiť k 1. januáru 2004 v súlade so zákonom č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Celková bilancia vzniku odpadov v Slovenskej republike za rok 2003 je uvedená v nasledujúcich tabuľkách. V prvej tabuľke sú uvedené množstvá odpadov z RISO podľa hlásení pôvodcov odpadov, pričom do bilancie sú zahrnuté celkom vzniknuté množstvá odpadov. Druhá tabuľka obsahuje len množstvá odpadov, ktorých zabezpečenie riešili pôvodcovia odpadov mimo vlastných kapacít na zhodnocovanie/zneškodňovanie odpadov. Ide o odpady „umiestnené“ na trh, s ktorými nakladajú subjekty oprávnené na túto činnosť v zmysle zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozdiely v uvedených celkových množstvách odpadov spôsobujú predovšetkým odpady, ako napríklad: prach a zlomky zo železných kovov, kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku (rôzneho pôvodu), vodné oplachovacie kvapaliny obsahujúce nebezpečné látky (rôzneho pôvodu), odpadová kôra a drevo, kyslé moriace roztoky, odpadové rastlinné tkanivá a mnohé iné druhy odpadov. Vzhľadom na vznikajúce množstvá týchto odpadov, ovplyvňujú tieto významnou mierou bilancie vzniku odpadov, preto je účelné poukázať na potrebu **rozlišovať bilancie vzniku odpadov pre účely celkovej evidencie a zvlášť pre proces plánovania nových kapacít** pre odpady, ktoré nie sú zabezpečené, alebo nakladanie s týmito odpadmi nezodpovedá požiadavkám hierarchie odpadového hospodárstva stanovenej Programom odpadového hospodárstva SR (POH SR) do roku 2005.

Tabuľka 196. Bilancia vzniku odpadov (mil. ton)

Odpady	Množstvo
Nebezpečné	1,3
Ostatné	16,1
V tom komunálne	1,6
Spolu	17,4

Zdroj: SAŽP

Tabuľka 197. Bilancia odpadov umiestnených na trh (mil. ton)

Odpady	Množstvo
Nebezpečné	0,6
Ostatné	8,6
V tom komunálne	1,6
Spolu	9,2

Zdroj: SAŽP

Z porovnania údajov v oboch tabuľkách vidieť, že rozdiely sa týkajú bilancovania odpadov podľa kategórií (N a O). **Nebezpečné odpady (NO)** predstavujú z celkom vzniknutých odpadov oboch kategórií 7,5 % a podľa druhého prístupu k bilancovaniu odpadov 6,5 %. Množstvo NO vzniknuté v roku 2003 v porovnaní s rokom 2002 pokleslo asi o 7 %. Tento údaj môže byť ovplyvnený aj zmenami kategórie niektorých druhov odpadov, ku ktorým došlo novelizáciou vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Celkove vyššie množstvo evidovaných odpadov oproti roku 2002 je spôsobené spresňovaním prístupov k vykazovaniu niektorých vznikajúcich odpadov medzi orgánmi štátnej správy a pôvodcami odpadov.

Množstvo KO vzniknuté v SR v roku 2003 je o cca 6 % vyššie ako v roku 2002.

Všetky ďalej uvedené údaje o množstvách odpadov a nakladaním s ním vychádzajú z bilancii, do ktorých sú zahrnuté všetky vznikajúce odpady.

O vzniku odpadov v **jednotlivých hospodárskych odvetviach** (podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností) s rozlíšením odpadov kategórií N a O informuje nasledujúca tabuľka. Potvrďuje najväčší celkový výskyt odpadov v **odvetviach priemyslu** a potom v pôdohospodárstve a tiež výrazne vyšší podiel odpadov kategórie N v priemysle oproti pôdohospodárstvu. Tieto odvetvia sa spolu podieľajú takmer 90 % na celkovom množstve odpadov vzniknutom v roku 2003 v SR.

Vo verejnej správe a obrane vzniká celkom viac ako 1 mil. ton odpadov, z ktorých len približne 3,4 % predstavujú odpady kategórie N. Podobná situácia je aj v iných odvetviach, ktoré možno **zahrnúť do verejného sektora** (napr. obchodné služby a hotely a reštaurácie).

Tabuľka 198. Vznik odpadov podľa jednotlivých hospodárskych odvetví v roku 2003 (t)

Odvetvie hospodárstva	Spolu	Nebezpečné	Ostatné
Poľnohospodárstvo	5 172 037	34 593	5 137 444
Rybolov	1 085	4	1 080
Priemysel spolu	10 556 378	980 260	9 576 118
Stavebníctvo	370 685	19 985	350 700
Obchodné služby	402 935	21 279	381 656
Hotely a reštaurácie	3 788	562	3 226
Doprava a spoje	116 922	39 570	77 353
Peňažníctvo a poisťovníctvo	3 661	284	3 377
Činnosti v oblasti nehnuteľností	55 112	8 472	46 640
Verejná správa a obrana	97 639	3 301	94 338
Školstvo	1 680	110	1 570
Zdravotníctvo	142 726	2 340	140 386
Čistenie OV a likvidácia odpadov	443 800	146 593	297 207
Nezistené	1 616	238	1 378
Spolu	17 370 064	1 257 591	16 112 473

Zdroj:SAŽP

Nakladanie s odpadmi

V súlade s vyhláškou MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení vyhlášky MŽP SR č. 509/2002 Z.z., sa bilancovanie nakladania s odpadmi realizovalo aj vyplnením údajov o zhromažďovaných odpadoch pred ďalším nakladaním s ním (Z) a odovzdaním odpadu inému subjektu na ich úpravu alebo zhodnotenie (O).

Tabuľka 199. Nakladanie s odpadmi spôsobom O a Z za rok 2003 (t)

Spôsob nakladania		Celkom	Nebezpečné	Ostatné
O	Odovzdanie odpadov inému subjektu na ich ďalšiu úpravu alebo zhodnotenie	2 200 327	107 337	2 092 990
Z	Zhromažďovanie odpadov pred ďalším nakladaním s ním	1 775 310	59 673	1 715 636
Spolu		3 975 637	167 010	3 808 627

Zdroj:SAŽP

Celkovo ide o približne 3,9 mil. t odpadov. V tejto bilancii sú podstatne viac zahrnuté odpady kategórie O. Pre túto kategóriu predstavuje podiel „odovzdaných odpadov“ až 95 % a v prípade zhromažďovaných odpadov zodpovedá podiel odpadu kategórie O približne 97 %. Z celkového množstva vzniknutých nebezpečných odpadov (1,3 mil. t) bolo spolu spôsobmi „odovzdanie odpadov“ a „zhromažďovanie odpadov“ vykázané len necelých 13 % NO.

Zhodnocovanie odpadov

Konečným cieľom v tejto oblasti zhodnocovania odpadov ako formy nakladania s odpadmi je dosiahnuť celoplošné uplatňovanie metód zhodnocovania odpadov metódami R1 až R13 pre všetky prípady a druhy odpadov, pre ktoré je zhodnocovanie na úrovni súčasného stavu vedy a techniky a technicky a technologicky možné a ekonomicky akceptovateľné.

V roku 2003 bolo z celkového množstva 17,4 mil. t odpadov vzniknutých v SR zhodnotených metódami R1 až R13 približne 62,3 % odpadov (bez rozdielu kategórie odpadu). V percentuálnom vyjadrení je miera zhodnocovania vyššia u ostatných odpadov (67,4 %), kým v prípade NO je to len 35,5 % z celkom vzniknutých NO.

K metódam, ktorými sa zhodnocuje najviac odpadov patria metódy R3 a R10 využívané v poľnohospodárstve a ďalej metódy R4 a R5, ktorými sa zhodnocujú kovy a kovové zlúčeniny, resp. anorganické materiály, najmä stavebné odpady.

Metóda R1, t.j. využitie odpadu ako palivo alebo na získanie energie iným spôsobom sa podieľa na zhodnocovaní odpadov (vo vzťahu k ostatným metódam R) cca 5,2 %. Z celkom spaľovaného odpadu v SR (cca 640 000 t) to predstavuje síce 89 %, avšak tento údaj je ovplyvnený predovšetkým spaľovaním komunálnych odpadov (KO).

Možnosti zhodnocovania jednotlivých druhov odpadov v SR zatiaľ nie sú rovnaké. Sú podmienené dostupnosťou vhodných technických a technologických zariadení pre metódy nakladania podľa R1 až R13 a ich kapacitnými možnosťami,

ako aj ekonomickými podmienkami (vrátane nákladov spojených s prepravou odpadov na miesto zhodnotenia odpadu). V roku 2003 pokračovala tendencia vytvárať podmienky pre zhodnocovanie odpadov pred zneškodňovaním. Tomuto trendu výrazne napomohla existencia neštátneho Recyklačného fondu zriadeného v zmysle zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v roku 2001 **na podporu zberu, zhodnocovania a spracovania odpadov.**

Tabuľka 200. Zhodnocovanie odpadov podľa kódov R1 - R13 za rok 2003 (t)

Kód nakladania	Činnosť	Celkom	Nebezpečné	Ostatné
R01	Využitie najmä ako palivo alebo na získanie energie iným spôsobom	567 951	67 879	500 071
R02	Spätne získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel	42 031	8 515	33 517
R03	Recyklácia alebo spätne získavanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov)	1 156 574	34 112	1 122 462
R04	Recyklácia alebo spätne získavanie kovov a kovových zlúčenín	1 527 206	144 665	1 382 541
R05	Recyklácia alebo spätne získavanie iných anorganických materiálov	415 116	7 775	407 342
R06	Regenerácia kyselín a zásad	33 111	33 068	43
R07	Spätne získavanie komponentov používaných pri odstraňovaní znečistenia	32	30	2
R08	Spätne získavanie komponentov z katalyzátorov	1 993	1 993	0
R09	Prečisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie	51 206	24 025	27 181
R10	Úprava pôdy za účelom dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo pre zlepšenie životného prostredia	4 250 967	22 275	4 228 692
R11	Využitie odpadov vzniknutých pri operáciách označených ako R1 až R10	53 846	3 830	50 016
R12	Výmena odpadov určených na spracovanie niektorou z operácií označených ako R1 až R11	15 256	1	15 255
R13	Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z operácií označených ako R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)	529 516	6 039	523 477
Spolu		10 845 235	461 570	10 383 664

Zdroj:SAŽP

V roku 2003 schválil Recyklačný fond celkom 326 žiadostí, z toho bolo 225 žiadostí obcí. Spolu s „viacsektorovými“ žiadosťami, ale bez žiadostí obcí, predstavovali schválené finančné prostriedky z Recyklačného fondu čiastku 526 376 874 Sk. Poskytnutie finančných prostriedkov sa najviac týkalo sektorov: elektrické a elektronické zariadenia (21 %), papier (18 %), vozidlá (14 %), opotrebované pneumatiky (12 %) a plasty (10 %). Zvyšných 25 % pripadalo na ostatných 8 sektorov, z toho najviac na viacsektorové projekty. Kritériá na poskytnutie finančných prostriedkov zhromaždených v jednotlivých sektoroch sú obsiahnuté v tzv. komoditných programoch. Ide o tieto sektory:

1. Sektor opotrebovaných batérií a akumulátorov
2. Sektor odpadových olejov
3. Sektor opotrebovaných pneumatík
4. Sektor viacvrstvových kombinovaných materiálov
5. Sektor elektronického šrotu (elektrických a elektronických zariadení)
6. Sektor plastov
7. Sektor žiariviek s obsahom ortuti (svetelných zdrojov s obsahom ortuti)
8. Sektor papiera
9. Sektor skla
10. Sektor vozidiel (starých vozidiel)
11. Sektor kovových obalov

Zároveň je možné predkladať aj projekty s „viacsektorovým“ charakterom. Osobitne sú vedené žiadosti obcí. Zriadenie Recyklačného fondu zásadným spôsobom zmenilo štruktúru domácich disponibilných investičných zdrojov do rozvoja technickej infraštruktúry odpadového hospodárstva na zber a zhodnocovanie.

Tradičné podniky na **zhodnotenie zberového papiera a lepenky** sú v súčasnosti tri (SCP, a.s., Ružomberok už zberový papier nespracúva). Najväčším spracovateľom zostáva i naďalej Kappa, a.s., Štúrovo, ktorý za rok 2003 celkove spracoval 107 009 t zberového papiera, z toho bolo z dovozu 37 091 t. V súvislosti s plánovaným projektom tohto podniku zameraným na výrazné zvýšenie objemu výroby flutingu (zvlnená vrstva vlnitých lepeniek) plánuje s podporou Recyklačného fondu zriadiť 6 triediacich stredísk separovaného zberu papiera v Bratislave, Trnave, Nových Zámkoch, Žiline, Poprade a v Košiciach. Ďalšími spracovateľmi sú Tento, a.s., Žilina, ktorý spracoval celkove 90 589 ton (z toho z dovozu 38 598 t) a Harmanecké papierne, a.s., Harmanec 52 093 t (z toho z dovozu 25 627 t).

Na Slovensku spracováva **zberové sklo** iba jediný podnik, VETROPACK, s.r.o., Nemšová. V roku 2003 spracoval celkove 34 917 t sklenených čreпов, čo je o takmer 13 500 t viac ako v predchádzajúcom roku. Z domáceho zberu pochádzalo 24 270 t a z dovozu 10 647 t.

Podniky na spracovanie **železného a oceleového šrotu** U.S. Steel, s.r.o., Košice a Železiarne, a.s., Podbrezová zhodnotili za uplynulý rok celkove 1 340 tis. ton, z toho bolo 398 tis. ton z dovozu. Na vývoz bolo určených 498 tis. ton.

Autorizáciu na zhodnocovanie a zneškodňovanie **opotrebovaných batérií a akumulátorov** majú štyri spoločnosti: Mach Trade, s.r.o., Sereď, Žos-Eko, s.r.o., Vrútky, Albat, s.r.o., Košice a Waste Recycling, a.s., Zlaté Moravce.

Technologické kapacity na materiálové zhodnotenie **žiariviek a výbojok** v súčasnosti sú už postačujúce a vykonávajú ho 4 firmy: AGUSS, s.r.o., Bratislava, DETOX, s.r.o., Banská Bystrica, Veronika, a.s., Dežerice a FECUPRAL, s.r.o., Prešov. Celková kapacita vybudovaných zariadení na recykláciu je 2 920 tis. ks/rok (618,7 t), pričom súčasný objem je 1 mil. ks/rok.

Viacvrstvé kombinované materiály spracováva na stavebné dosky firma Kuruc, s.r.o., Veľké Lovce, ktorá za rok 2003 spracovala 150 t tetrapakových obalov a spolu s ostatnými papierovo-polyetylénovými odpadmi to bolo 1 400 ton. Hlavnými dodávateľmi sú okrem škôl aj dve firmy, ktoré separujú tieto obaly (SEKOS, s.r.o., Stará Lubovňa a Košické technické služby).

Okrem zberu a zhodnocovania **opotrebovaných pneumatík** protektorovaním sa podnik Matador Obnova, a.s., Púchov zaoberá aj ich spracovaním na gumový granulát na novej linke, ktorá bola uvedená do prevádzky v decembri 2002 v prevádzke Eko Beluša s projektovanou kapacitou 11 - 13 tis. ton opotrebovaných pneumatík ročne, čo postačuje na spracovanie ojazdených pneumatík z celého Slovenska. Podľa štatistických údajov sa v SR produkuje ročne približne 12 300 ton ojazdených osobných a nákladných pneumatík, z ktorých materský podnik Matador Obnova, a.s., Púchov vyrobí ročne asi 10 000 ks nákladných protektorov. Skutočne sa za rok 2003 týmto spôsobom recyklovalo 8 300 t ojazdených pneumatík. V súčasnosti spracováva vyradené **elektrické a elektronické zariadenia** niekoľko firiem: Boamt, s.r.o., Veľké Orvište, Arguss, s.r.o., Lok, Deltronik, s.r.o., Trnava, Veronika, a.s., Dežerice. Úroveň zhodnocovania elektronického šrotu, ktorá je stále na Slovensku nedostatočná, bude v nasledujúcich rokoch posilnená budovaním niekoľkých ďalších podnikov na strednom a východnom Slovensku.

K odpadom, u ktorých rastie spracovateľská kapacita patria **plasty**, avšak táto nepostačuje a nerieši zhodnocovanie plastov v celom rozsahu. Pretrváva naďalej výroba granulátu a regranulátu na export hlavne do východnej Ázie. Recykláciou polystyrénu na nové výrobky sa zaoberajú hlavne firmy: Polyform, s.r.o., Podolínec a Agrostyro, s.r.o., Nitra. Recykláciu PE fólií, kde sú spravidla výrobkom opäť fólie zabezpečuje na Slovensku niekoľko firiem - napr. Ospra Invest, s.r.o., Bratislava, Chemika, a.s., Bratislava, závod Handlová, Domitri, s.r.o., Plešivec. Zmesové plasty sa recyklujú hlavne na protihlukové bariéry, snehové zábrany, rúry napr. v Ekoplastike Slovakia, s. r.o., Nitra, TOPlast, a.s., Košice, MTS-Chudovský, s.r.o., Považská Bystrica, Eastern Slovakia Project, s.r.o., Prešov alebo sa energeticky využívajú ako alternatívne palivo v cementárenských peciach.

Stav zhodnocovania **opotrebovaných olejov** naďalej súvisí s nedostatočným systémom zberu. Podstatná časť sa využíva ako náhrada za fosílné palivá (prídavné palivo v cementárňach, vykurovací olej po úprave). Vedúcou spoločnosťou na zber, výkup, triedenie a regeneráciu odpadových olejov technológiou Blowdec je Konzeko, s.r.o., Markušovce. Ich úpravou na alternatívne palivá sa zaoberajú ASO, s.r.o., Pezinok a DETOX, s.r.o., Banská Bystrica. Celkovo sa vyzbiera ročne asi 11 tis. až 12 tis. ton odpadových olejov.

Spracovaním **starých vozidiel**, ktorých bolo v roku 2003 trvalo vyradených 52 430 kusov, sa zaoberajú autorizované firmy - Maveba, s.r.o., Hanušovce nad Topľou s kapacitou 6 000 kusov/ročne, ZSNP Recykling, s. r.o., Žiar nad Hronom, WIP Autovrakovisko, s.r.o., Šamorín, Fe Markt, s.r.o., Košice a pripravené sú ďalšie projekty, pričom najväčším problémom spracovateľov je plynulé naplnenie spracovateľských kapacít.

Zneškodňovanie odpadov

Strategické riadenie odpadového hospodárstva v SR akcentuje po prevencii vzniku odpadov ich zhodnocovanie pred zneškodňovaním a teda znižovať celkové množstvo zneškodňovaných odpadov. Napriek tomu predstavovalo v SR v roku 2003 množstvo zneškodnených odpadov (spolu oboch kategórií) z celkom vzniknutých odpadov v tomto roku približne 27 %. Jednoznačne prevažuje skládkovanie odpadov (metóda D1), ktoré sa podieľa na celkovom zneškodnení všetkých odpadov 70 %. Ukladanie odpadov na skládky dominuje ako metóda zneškodnenia pre odpady kategórie O (95 % z celkového množstva uložených odpadov).

Z iných metód zneškodňovania odpadov sa výraznejšie uplatňujú fyzikálno-chemické úpravy odpadov (D9): 15, 5 %, biologické úpravy (D8): 4,3 %, ukladanie do povrchových nádrží (D4): 4,2 % a spaľovanie odpadov (D10): 1,5 %. Kým metóda D9 prevažuje u NO, metóda D8 sa zákonite uplatňuje viac u odpadov kategórie ostatný.

Vo väzbe na tendenciu obmedzovať skládkovanie odpadov treba uviesť, že v roku 2003 bol prijatý zákon č. 17/2003 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov, ktorý nadobúda účinnosť 1. februára 2004 a v zmysle ktorého sa budú poplatky za uloženie odpadov až do roku 2008 každoročne zvyšovať.

Spaľovne odpadov

Zvyšujúce sa kodifikované nároky na ochranu ovzdušia, ktoré určuje zákon č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia a vyhláška MŽP SR č. 706/2002 Z.z. o zdrojoch znečisťovania a emisných limitoch ovplyvnili prevádzku mnohých **spaľovacích zariadení na Slovensku**. Oproti predchádzajúcemu roku sa znížil celkový počet prevádzkovaných spaľovní na **47**. Z tohto počtu sú však aj ďalšie pripravené na rekonštrukciu alebo odstavenie z prevádzky (12).

Komunálny odpad sa v SR spaľuje v **2** veľkokapacitných spaľovniach OLO, a.s., Bratislava a KOSIT, a.s., Košice, pričom obe využívajú vzniknutú energiu ako zdroj tepla. Spaľovňa v Bratislave je od roku 2003 po rekonštrukcii a spĺňa emisné limity (má nainštalovanú turbínu s generátorom na výrobu elektrickej energie).

Na spaľovanie priemyselného odpadu slúži v SR celkom **19** spaľovní, avšak ich kapacita je malá a technický stav nevyhovujúci. Zo spaľovní s väčšou kapacitou ide predovšetkým o podnikové spaľovne pri Slovnaft, a.s., Bratislava, Duslo, a.s., Šaľa a Petrochema, a.s., Dubová. Povolenie na spaľovanie odpadov s obsahom PCB má len spaľovňa firmy FECUPRAL, s.r.o., Veľký Šariš.

Odpad zo zdravotníckych zariadení sa spaľuje celkom v **23** spaľovniach. Z tohto počtu boli v priebehu roka uvedené do prevádzky **3** nové spaľovne. Mnohé zo starších (ale aj novších, resp. nových) spaľovní majú prevádzkové ťažkosti, jednak z technických príčin resp. z ekonomických dôvodov.

Odpady ako alternatívne palivo využívajú na spoluspaľovanie 3 cementárenské spoločnosti: Holcim Slovensko, a.s., Rohožník, Považská cementáreň, a.s., Ladce a Magnezitové závody, a.s., Jelšava.

Tabuľka 201. Zneškodňovanie odpadov podľa kódov D1 - D15 za rok 2003 (t)

Kód nakladania	Činnosť	Celkom	Nebezpečné	Ostatné
D01	Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov)	3 321 611	156 118	3 165 493
D02	Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde atď.)	163 475	50 749	112 726
D03	Hlbková injektáž (napr. injektáž čerpatelných odpadov do vrtov, soľných baní alebo prirodzených úložísk atď.)	12	12	0
D04	Ukladanie do povrchových nádrží (napr. umiestnenie kvapalných alebo kalových odpadov do jám, rybníkov alebo lagún atď.)	199 409	796	198 612
D05	Špeciálne vybudované skládky odpadov (napr. umiestnenie do samostatných buniek s povrchovou úpravou stien, ktoré sú zakryté a izolované jedna od druhej a od životného prostredia, atď.)	74	27	46
D06	Vypúšťanie a vhadzovanie do vodného recipientu okrem morí a oceánov	1 811	122	1 689
D07	Vypúšťanie a vhadzovanie do morí a oceánov vrátane uloženia na morské dno	8	0	8
D08	Biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z operácií označených ako D1 až D12	201 216	19 664	181 551
D09	Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z operácií označených ako D1 až D12 (napr. odparovanie, sušenie, kalcinácia atď.)	733 492	448 328	285 164
D10	Spaľovanie na pevnine	70 016	40 099	29 916
D11	Spaľovanie na mori	19	1	18
D12	Trvalé uloženie (napr. Umiestnenie kontajnerov v baniach atď.)	1 409	0	1 409
D13	Zmiešavanie alebo miešanie pred použitím niektorého spôsobu zneškodnenia označeného ako D1 až D12	67	28	39
D14	Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorého spôsobu zneškodnenia označeného ako D1 až D12	157	156	1
D15	Skladovanie pred použitím niektorého spôsobu zneškodnenia označeného ako D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)	54 058	20 496	33 561
Spolu		4 746 833	736 598	4 010 235

Zdroj: SAŽP

Tabuľka 202. Prehľad zariadení na spaľovanie odpadov v roku 2003

Kraj	BA	TT	TN	NR	ZA	BB	KE	PO	SR
Prevádzkované spaľovne odpadu	7	3	9	6	6	6	4	6	47
Komunálneho	1						1		2
Priemyselného	4	1	2	1	4	3	2	2	19
Nemocničného	1	2	6	5	2	2	1	4	23
Zariadenia na spoluspaľovanie odpadov	1		1			1			3

Zdroj: SIŽP

Skládky odpadov

Do 31.12. 2003 platilo v SR pre **skládky odpadov** prechodné ustanovenie vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z.z., podľa ktorého bolo možné na skládkach odpadov na nebezpečný odpad zneškodňovať aj odpady kategórie ostatný. Preto už koncom roka prevádzkovatelia niektorých skládok na nebezpečný odpad dobudovali vo svojich areáloch aj kazety na odpad kategórie ostatný. Koncom roka bolo v SR celkovo prevádzkovaných celkom 160 skládok odpadov (všetkých tried).

Tabuľka 203. Počet skládok odpadov k 31.12.2003

Kraj	Bratislav- ský	Trnav- ský	Nitrián- sky	Trenčian- sky	Žilinský	Banskobys- trický	Košický	Prešov- ský	v SR
N	2	3	2	2	1	1	3	1	15
O	4	18	20	14	15	21	12	20	124
I	2	3	2	3	3	3	3	2	21
Spolu	8	24	24	19	19	25	18	23	160

I - skládka odpadov na inertný odpad

N - skládka odpadov na nebezpečný odpad

Zdroj: SAŽP

O - skládka odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný

Nakladanie s komunálnym odpadom

Podľa údajov ŠÚ SR vzniklo v SR v roku 2003 celkom 1 599 377 t komunálnych odpadov (KO). Toto množstvo zodpovedá na 1 obyvateľa priemerne 297 kg/rok KO.

Z celkom vzniknutého KO sa len 12 % zhodnocuje, najviac energeticky (cca 6 %). Zvyšné množstvo KO, t.j. 1,41 mil. t KO sa zneškodňuje. Ako metóda zneškodnenia dominuje skládkovanie odpadov. Podiel skládkovaného odpadu z celkového množstva zneškodňovaného odpadu predstavuje 89 % a spaľuje sa približne 5,3 % KO z tohto množstva. Väčšina KO sa skládkuje mimo obce (69,5 % skládkovaného KO).

Z hľadiska územného výskytu vzniká podľa ŠÚ SR najviac KO v Žilinskom kraji a v Bratislavskom kraji, avšak podiel KO na 1 obyvateľa je najvyšší v Bratislavskom kraji: 391 kg/rok. Najnižší výskyt KO na 1 obyvateľa je v Prešovskom kraji (202 kg/rok) a Košickom kraji (226 kg/rok).

Podiel zhodnocovaného KO je jednoznačne najvyšší v Bratislavskom kraji (takmer 50 %), čo súvisí najmä so spaľovaním KO s energetickým využitím (metóda R1) v spaľovni OLO, a.s., Bratislava. V tomto kraji je však podstatne nižšia úroveň zhodnocovania KO kompostovaním (R3) oproti iným krajom. Podiel kompostovaného KO predstavuje v Bratislavskom kraji len necelých 5 % z celkového množstva zhodnocovaného KO.

Podľa ŠÚ SR z 297 kg KO na jedného obyvateľa za rok predstavuje **priemerné množstvo zhodnoteného KO** približne 36 kg/obyv. za rok. Nadálej prevláda zneškodňovanie KO.

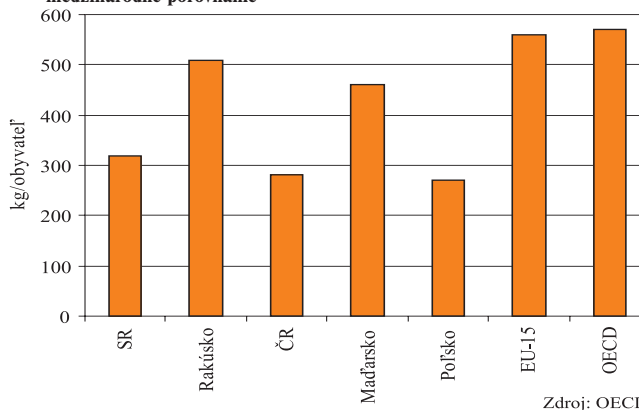
Ďalšiemu zvyšovaniu podielu materiálovo zhodnocovaného KO výrazne napomáha **separovaný zber odpadov**. V zmysle § 39 zákona o odpadoch sú obce zodpovedné za nakladanie s KO a s drobným stavebným odpadom, ktorý vznikol na území obce a sú povinné zaviesť separovaný zber papiera, plastov, kovov, skla a biologicky rozložiteľných odpadov.

Množstvo vyseparovaných zložiek KO na jedného obyvateľa za rok 2003 (z celkového množstva KO 297 kg/obyv. za rok) predstavoval približne 10 kg/obyv. za rok.

V roku 2003 bolo z celkového počtu obcí SR zapojených do materiálového zhodnocovania KO 1 180 obcí, 70 obcí zhodnocovalo KO energeticky, 659 kompostovaním a 313 iným spôsobom. Najvyšší podiel obcí materiálovo zhodnocujúcich KO bol v Trenčianskom, Bratislavskom, Trnavskom a Žilinskom kraji (pohybuje sa okolo 60 %).

Priemerné náklady obce pri nakladaní s KO predstavovali v roku 2003 v SR asi 393 Sk/obyv. za rok, z toho približne 21 Sk/obyv. za rok na separovaný zber KO.

Graf 246. Vznik komunálneho odpadu v kg na 1 obyvateľa v roku 2002 - medzinárodné porovnanie

Tabuľka 204. Vznik a nakladanie s komunálnym odpadom v SR v roku 2003 (t)

	v tom									
	Zhodnocované					Zneškodňované				
	Množstvo odpadu spolu	Materiálovo	Energeticky	Kompostováním	Iný spôsob zhodnocovania	Skládkováním	Spaľováním bez energetického využitia	Iný spôsob zneškodňovania	Mimo územia obce	Na území obce
SR spolu	1 599 377,0	50 057,3	95 500,9	40 657,8	7 041,9	383 839,0	67 007,5	83 275,1	871 997,5	67 007,5
Bratislavský kraj	234 686,1	13 382,3	94 886,4	5 517,3	189,7	19 641,0	90 867,7	32,0	90 867,7	32,0
Trnavský kraj	203 477,8	5 425,8	46,7	4 964,2	505,3	61 468,8	127 190,8	72,0	127 190,8	72,0
Trenčiansky kraj	162 641,8	5 546,5	38,2	7 360,2	1 564,4	28 627,7	113 303,1	181,4	113 303,1	181,4
Nitriansky kraj	221 156,0	5 970,5	199,3	6 785,9	892,7	25 032,1	171 870,6	167,1	171 870,6	167,1
Žilinský kraj	256 155,9	6 741,0	135,6	6 566,8	1 775,0	148 903,2	86 554,4	62,9	86 554,4	62,9
Banskobystrický kraj	186 928,5	6 317,3	67,2	2 424,9	814,2	53 855,3	92 545,3	215,1	92 545,3	215,1
Prešovský kraj	160 683,4	3 395,0	82,6	4 396,9	1 064,4	14 803,9	133 122,0	246,9	133 122,0	246,9
Košický kraj	173 647,5	3 278,9	44,9	2 641,6	236,2	31 507,0	56 543,6	66 030,1	56 543,6	66 030,1

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 205. Vznik komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov za rok 2003 (t)

Názov odpadu	v tom									
	Zhodnocované					Zneškodňované				
	Množstvo odpadu spolu	Materiálovo	Energeticky	Kompostováním	Iný spôsob zhodnocovania	Skládkováním	Spaľováním bez energetického využitia	Iný spôsob zneškodňovania	Mimo územia obce	Na území obce
Slovenská republika	1 599 377,0	50 057,3	95 500,9	40 657,8	7 041,9	383 839,0	67 007,5	83 275,1	871 997,5	67 007,5
Drobný stavebný odpad z obcí	88 135,8	2 951,2	2,0	0,0	1 307,9	60 774,4	22 521,4	44,2	22 521,4	44,2
Papier a lepenka	15 982,8	15 044,5	15,6	0,0	397,8	65,5	404,9	25,2	404,9	29,3
Sklo	12 876,8	11 296,9	10,0	0,0	728,9	180,9	583,4	66,7	583,4	10,0
Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	5 844,4	32,1	20,0	3 071,5	11,6	132,2	2 544,6	0,0	2 544,6	0,0

pokračovanie tabuľky č. 205.

Šatstvo	219,9	167,8	0,0	0,0	2,9	0,0	46,8	2,4	0,0
Textílie	252,0	143,5	0,0	0,0	9,7	9,8	80,4	0,0	8,6
Rozpúšťadlá	1,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	1,5
Kyseliny	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Fotochemické látky	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Pesticídy	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	60,0	3,7	0,0	0,0	0,1	0,0	49,9	0,3	6,0
Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhl'ovodíky	17,6	7,5	0,0	0,0	1,7	0,0	0,8	0,0	7,6
Jedlé oleje a tuky	101,3	0,1	0,0	0,0	0,0	93,9	2,0	0,0	5,3
Oleje a tuky iné ako uvedené v 200125	23,2	6,9	5,9	0,0	0,5	0,0	1,5	0,0	8,4
Farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	38,8	9,4	0,0	0,0	3,0	3,7	5,0	0,0	17,7
Farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice iné ako uvedené v 200127	3,5	1,3	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	2,1
Detergenty obsahujúce nebezpečné látky	21,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	21,3
Detergenty iné ako uvedené v 200129	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Cytotoxické a cytostatické liečivá	3,9	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,2
Liečivá iné ako uvedené v 200131	2,0	1,6	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3

pokračovanie tabuľky č. 205.

Batérie a akumulátory uvedené v 160601, 160602 alebo 160603 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	797,1	367,1	22,5	0,0	49,0	0,6	49,1	0,0	308,8
Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 200133)	53,2	31,9	0,0	0,0	5,0	1,6	7,1	0,0	7,6
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121 a 200123, obsahujúce nebezpečné časti	187,3	47,4	0,0	0,0	19,0	0,0	53,3	0,0	67,6
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121, 200123 a 200135	58,3	11,4	0,0	0,0	9,6	1,1	8,1	0,0	28,1
Drevo obsahujúce nebezpečné látky	8,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	7,9	0,0
Drevo iné ako uvedené v 200137	775,6	69,2	212,0	0,0	28,0	39,9	383,4	43,1	0,0
Plasty	3 810,4	2 751,3	91,0	0,0	308,4	69,7	380,2	120,4	89,4
Kovy	12 887,2	12 038,4	0,8	0,0	419,3	5,7	358,1	0,0	64,9
Odpady z vymetania kominov	100,7	1,6	0,0	0,0	0,0	2,0	97,1	0,0	0,0
Biologicky rozložiteľný odpad	55 667,6	1 916,0	80,1	30 112,7	1 105,4	9 510,9	11 197,6	946,0	798,9
Zemina a kamenivo	17 265,9	929,1	0,0	8,2	621,0	11 571,3	4 072,4	0,0	63,9
Iné biologicky nerozložiteľné odpady	4 020,4	28,4	0,0	1 511,0	18,0	870,2	1 516,4	68,4	8,0
Zmesový komunálny odpad	1 125 275,7	828,9	91 822,3	1 483,1	458,6	257 238,4	708 768,5	63 357,9	1 318,0
Odpad z trhovísk	1 971,3	0,0	0,0	12,0	10,6	357,6	1 588,1	3,0	0,0
Odpad z čistenia ulíc	29 295,7	22,5	22,0	4,0	347,9	13 312,7	15 378,0	61,2	147,4
Kal zo septikov	84 325,5	58,9	0,0	4 000,2	992,6	318,4	966,1	94,0	77 895,3
Odpad z čistenia kanalizácie	3 205,4	0,0	0,0	60,0	0,0	1 311,1	181,4	0,0	1 652,9
Objemný odpad	136 084,4	1 285,2	3 196,5	395,1	185,2	27 967,4	100 751,3	2 219,4	84,3

Zdroj: ŠÚ SR

Cezhraničná preprava - dovoz, vývoz a tranzit odpadov

Preprava odpadov cez štátne hranice je upravená právnymi predpismi SR, v ktorých sú zohľadnené požiadavky EÚ, OECD a zásady Bazilejského dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní.

Na dovoz, vývoz a tranzit odpadov v SR bolo v roku 2003 vydaných celkom 97 povolení, z ktorých bolo 62 na dovoz z toho 1 povolenie na spätný dovoz, 16 na vývoz, pričom 1 na spätný vývoz a 19 na tranzitnú prepravu odpadov. Tomuto počtu vydaných povolení zodpovedalo **124 039,7 t odpadu** (bez zohľadnenia spätného dovozu a spätného vývozu). K povoleniam vydaným v roku 2003 boli vydané 2 doplnky. Oba doplnky sa týkali dovozu odpadov zo SRN a týkali sa povolenia tranzitnej trasy cez Česko. Išlo o dovoz šatstva a opotrebovaných pneumatík.

Povoľovanie dovozu odpadov závisí od voľných spracovateľských kapacít na území SR. Prioritne sa však musí zhodnocovať odpad vzniknutý na území SR a až v prípade nedostatku predmetného odpadu je možné požiadať o dovoz. V roku 2003 bol povolený dovoz/spätný dovoz 8 druhov odpadov zaradených na žltom zozname odpadov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 234/2001 Z.z. z 11 krajín. Najväčší počet vydaných povolení bol na dovoz obnosených odevov a iných opotrebovaných textilných výrobkov a na odpadové pneumatiky. Z hľadiska povoleného množstva išlo o popol a zvyšky s obsahom medi a odpady z procesov hydrometalurgie medi, obnosené odevy a iné opotrebované textilné výrobky, odpadové pneumatiky, odpad z plastov na báze etylénu, atď. Dovozy povolených druhov odpadov bol za účelom ich zhodnotenia.

Tabuľka 206. Druhy a množstvá odpadov, na ktoré boli v roku 2003 vydané povolenia na dovoz, resp. spätný dovoz (t)

Dovoz	
Druh odpadu	Množstvo (t)
Popol a zvyšky s obsahom medi	8 000
Obnosené odevy a iné opotrebované textilné výrobky	3 067,35
Odpadové pneumatiky	2 034,30
Odpad, odrezky a úlomky z plastov – polymérov etylénu	2 000
Odpad z výroby, prípravy a používania repro a fotografických chemikálií a materiálov, inde nešpecifikovaný alebo nezahrnutý	1 500
Odpadové katalyzátory s obsahom kovov prechodných skupín	1 000
Nehalogénované rozpúšťadlá	100
Spolu	17 701,65
Spätný dovoz	
Druh odpadu	Množstvo (t)
Odpadové oleje nevyhovujúce pôvodnému účelu	1 200
Spolu	1 200

Zdroj: SAŽP

MŽP SR povoľovalo vývoz odpadov len v prípadoch, keď nie sú v SR zariadenia na nakladanie s príslušnými odpadmi, resp. ak nie je možné zabezpečiť bezpečné nakladanie s danými odpadmi.

V roku 2003 všetkých 12 povolených druhov odpadov (vývoz/spätný vývoz) bolo **zaradených na žltom zozname odpadov** (podľa vyhlášky MŽP SR č. 234/2001 Z.z.). Povolený vývoz sa vzťahoval na odpadové katalyzátory, odpad, zvyšky a odrezky z gumy, keramický odpad, odpad z výroby, prípravy a používania reprografických a fotografických chemikálií a materiálov, zinkové stery, atď. Odberatelia vyvázaných komodít pochádzali z 10 krajín. Vo vydaných povoleniach na vývoz odpadov bolo uvádzané, že predmetné odpady budú zhodnocované v príslušných krajinách.

Tabuľka 207. Druhy a množstvá odpadov, na ktoré boli v roku 2003 vydané povolenia na vývoz, resp. spätný vývoz (t)

Vývoz	
Druh odpadu	Množstvo (t)
Odpadové katalyzátory s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v časti GC	3 000
Odpad, zvyšky a odrezky z gumy vrátane granulátu (iné ako z tvrdenej gumy)	608,75
Keramický odpad vypaľovaný po formovaní vrátane keramických nádob (pred použitím alebo po použití)	400
Odpad z výroby, prípravy a používania reprografických a fotografických chemikálií a materiálov, inde nešpecifikovaný alebo nezahrnutý	300
Zinkové stery	250
Odpad a zvyšky arzénu	21
Popol a zvyšky s obsahom zinku	80
Postružiny a iný odpad z kože alebo zo zmesovej kože, nevhodný na výrobu koženého tovaru, s výnimkou kožiarskych kalov	39,795
Odpad, odrezky a úlomky z plastov – iných polymérov alebo kopolymérov - polyetylentereftalát	60
Popol, kal, prach a iné zvyšky drahých kovov	40
Elektronický šrot (napr. tlačene spoj, elektronické súčiastky, drôt atď.) a reklamované (vrátené) súčiastky vhodné na znovuzískavanie základných drahých kovov	10
Spolu	4 809,545
Spätný vývoz	
Druh odpadu	Množstvo (t)
Obnosené odevy a iné opotrebované textilné výrobky	2 500
Spolu	2 500

Zdroj: SAŽP

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené **celkove povolené množstvá odpadov** podľa jednotlivých krajín, z/do ktorých boli udelené povolenia MŽP SR v roku 2003.

Rakúsko a SR Nemecko sa z hľadiska množstiev odpadov povolených na dovoz podieľali takmer rovnakým dielom, každá krajina cca 37 % z celkove povoleného množstva odpadov. Holandsko 15 % mierne prevyšovalo v množstve povoleného odpadu na vývoz do SR ďalšie krajiny ako Česko, Ukrajinu a Veľkú Britániu. Skupinu „ostatné krajiny“ reprezentovali Francúzsko, Maďarsko, Švajčiarsko, Švédsko a Taliansko a celkove povolené množstvo za tieto krajiny predstavovalo 3,3 %.

Povolenia vydané v roku 2003 na vývoz odpadov umožňovali vyviezť odpad do piatich krajín. Z celkove povoleného množstva odpadov na vývoz 68 % bolo povolené vyviezť do Belgicka, 25 % do Česka a 6 % do Rakúska. Skupinu „ostatné“ zastupovali 2 krajiny, a to Nemecko a Taliansko, ktoré mohli prijať zo SR 39,795 t odpadu.

Tabuľka 208. Celkove povolené množstvá odpadov podľa jednotlivých krajín (bez spätného dovozu/ vývozu)

Krajina	Dovoz do SR (t)	Vývoz zo SR (t)
Belgicko	-	3 300
Česko	570,25	1 179,75
Francúzsko	210	-
Holandsko	2 652	-
Maďarsko	100	-
Rakúsko	6 510	290
Nemecko	6 472,8	39,295
Švajčiarsko	114	-
Švédsko	120	-
Taliansko	42,6	0,5
Ukrajina	500	-
Veľká Británia	410	-
Spolu	17 701,650	4 809,545

Zdroj: SAŽP

Na základe vydaných povolení MŽP SR v roku 2003 bolo možné **prepraviť cez územie SR celkom 101 528,5 t odpadov**. Z 8 druhov odpadov povolených na tranzitnú prepravu bol 1 druh odpadu zaradený na zelenom zozname, 6 druhov odpadov na žltom zozname, jeden druh odpadu na červenom zozname odpadov. V jednom prípade nebol odpad zaradený v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 234/2001 Z.z.. Preprava smerovala zo siedmich krajín a to Česka, Maďarska, Rakúska, Nemecka, Švédska, Talianska a Ukrajiny.

Pri tranzite odpadov určených na zhodnotenie zaradených do zeleného zoznamu odpadov cez územie Slovenskej republiky do štátu, ktorý nie je členom OECD, alebo v ktorom nie sú tieto odpady zaradené do zeleného zoznamu odpadov,

podliehajú tieto odpady v zmysle zákona o odpadoch č. 223/2001 Z.z. povolovaciemu procesu. Takýmto prípadom bola v roku 2003 preprava papierového a lepenkového odpadu v množstve 40 200 t. MŽP SR povolilo dvomi povoleniami prepravu 31 000 t odpadu cez územie SR, ktorých realizácia bola možná v roku 2003 a 2004, pričom pri zaraďovaní odpadu nebolo možné použiť vyhlášku MŽP SR č. 234/2001 Z.z.. Predmetný odpad bol uvádzaný ako zemina obsahujúca škodlivé znečistenia. Z ďalších druhov odpadov, ktoré bolo možné prepravovať tranzitom, boli zvyšky dechtov, obnosené šaty, popolček z elektrárni, olovené akumulátory, atď. Väčšina druhov odpadov bola určená na zhodnocovanie okrem odpadu z dechtov, ktorý bol prepravovaný za účelom zneškodnenia.

Tabuľka 209. Druhy a množstvá jednotlivých druhov odpadov povolených na tranzit na základe povolení vydaných MŽP SR

Druh odpadu	Množstvo (t)
Papierový a lepenkový odpad a výmety	40 200
Zvyšky dechtov okrem asfaltocementu z rafinácie, destilácie alebo pyrolytického spracovania organických látok	15 000
Obnosené odevy a iné opotrebované textilné výrobky	9 428,5
Popolček z elektrární spaľujúcich uhlie	2 000
Olovené akumulátory, celé alebo drvené	2 000
Odpad, odrezky a úlomky z plastov – iných polymérov alebo kopolymérov - polyetyléntereftalát	1 500
Elektronický šrot (napr. tlačené spoje, elektronické súčiastky, drôt atď.) a reklamované (vrátené) súčiastky vhodné na znovuzískavanie základných drahých kovov	300
Elektronické súčiastky len z kovov alebo zo zliatin	100
Nezaradený	31 000
Spolu	101 528,5

Zdroj: SAŽP